Commissie Bos, Subcommissie III (Onderwijs)
NA Commissie Herziening Grondwet 1914-1916, inv.nr. 4.

Overzicht van het verhandelde, benevens de besluiten, genomen in Subcommissie III (voorwaarden voor de subsidieering van het bijzonder onderwijs).

Voorzitter: de Heer De Savornin Lohman.
8e Vergadering, gehouden in het gebouw der Tweede Kamer op Woensdag 21 April 1915, des middags te 4 uur.
Aanwezig alle leden, te weten met den Voorzitter de Heeren Ter Laan, Roodhuyzen, Tydeman en Van Wijnbergen, alsmede de Secretaris De Jonge.
De notulen der vorige vergadering zijn door den Voorzitter nog niet nagezien; zij zullen tegelijk met die van deze vergadering aan de leden ter goedkeuring worden rondgezonden.

Tekst der artikelen. art. 59, slot
De tekst der artikelen wordt verder afgehandeld, en alsnu zonder bespreking goedgekeurd, hetgeen omtrent het slot van art. 59 (3de tot en met 12de lid) wordt voorgesteld.

artt. 90 en vlg.
Evenzoo de artikelen 90 en volgende.

art. 48
De Voorzitter stelt dan aan de orde art. 48. Hoewel dit artikel niet tot de taak van onze Subcommissie behoort, heeft de Voorzitter gemeend, ten einde eene behandeling van dit ingewikkeld artikel in pleno mogelijk te maken, de Staatscommissie een dienst te doen door het in onderscheidene artikelen te splitsen, zonder den inhoud te veranderen.

art. 48 bis (nieuw)
Evenwel heeft de Heer Ter Laan, op verzoek der Subcommissie om het uitgebreid lager onderwijs te formuleeren, een amendement ingediend op art. 48bis (nieuw).
De Heer Ter Laan licht zijn voorstel nog eenigszins toe. Hij stelt voor in te voegen "in ieder der hoogste drie klassen", en verder "tenminste acht uren per week voor ten minste achttien leerlingen in drie klassen te zamen." Men krijgt dus 3 x 8= 24 uren in de bedoelde vakken, in plaats van 10 uren. Een en ander om schijnschooltjes tegen te gaan.
De Heer Roodhuyzen is van oordeel, dat het amendement nog staat op den bodem der financieele niet-gelijkheid. Tegenwoordig zijn knoeierijen mogelijk, maar zoodra de gelijkheid tusschen de beide takken van onderwijs is ingevoerd, is dat niet meer het geval. Derhalve betreft dit amendement de vraag: wat acht men te zijn deugdelijk u.l.o., en dit behoort, als zijnde een zuiver onderwijsvraagstuk, niet in deze Subcommissie, maar in pleno te worden behandeld.
De Heer Ter Laan is het niet eens met den vorigen spreker. Voor u.l.o. wordt meer subsidie gegeven dan voor gewoon lager onderwijs, dus blijft knoeien mogelijk, en dat moet voorkomen worden.
De Voorzitter wijst op punt 13 van den Leidraad ten betooge, dat het u.l.o. ook in deze Subcommissie een punt van beraadslaging kan uitmaken.

Evenwel zou men kunnen volstaan met het gesplitste art. 48 aan de Staatscommissie aan te bieden met bijvoeging van het amendement-Ter Laan, die tegen eene behandeling in pleno ook geen bezwaar heeft.
Aldus wordt besloten.

Toelichting
Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde de Toelichting op den Tekst der Artikelen. Op verzoek van verschillende leden wordt zij hier en daar nog eenigszins gewijzigd, terwijl de Voorzitter door de Subcommissie gemachtigd wordt om nog de veranderingen aan te brengen, die voortvloeien uit de beslissingen der vorige vergadering.

Bewaarschoolonderwijs
Alom is aan de orde het voorstel omtrent het Bewaarschoolonderwijs. De tekst wordt ongewijzigd vastgesteld.

Toelichting
In de plaats van de gedrukte Toelichting wordt gesteld de door den Voorzitter nader geformuleerde en getypeerd rondgezonden Toelichting.

Voorstel-Tydeman
De Heer Tydeman wenscht zijn eigen voorstel omtrent het Bewaarschoolonderwijs met Toelichting, welke spreker voorleest, aan het voorstel der Subcommissie toe te voegen.

Voorstel-Ter Laan
De Heer Ter Laan wil dit dan evenzeer met zijn voorstel doen; eene toelichting behoeft er niet bijgevoegd te worden.
Aldus goedgevonden.

De Voorzitter zou het wenschelijk vinden, dat nu ten aanzien van de artikelen der wet L.O. behalve de ƒ80,- van art. 59, tweede lid, b, eenstemmigheid is verkregen, dit ook aan de Staatscommissie te rapporteeren.
De Heer Tydeman is daar tegen; hij wenscht zich te reserveeren, en niet den indruk te wekken, dat hij de financieele gelijkstelling beslist wenscht.
De Voorzitter zal dit dan niet vermelden bij de aanbieding der voorstellen aan de Staatscommissie.
Ten slotte dankt spreker de leden voor hun belangstelling en medewerking aan de tot stand gekomen voorstellen, en sluit daarop de vergadering.